

Månsus lotsar läsaren att förstå vad som händer

BOK

Sången om livet
Harry Månsus
Votum förlag

Harry Månsus tänkte att "Sången om livet" skulle bli en publikation bara på webben. Men Votum Förlag tillsammans med Vadstena Pilgrimscentrum ville trycka upp den i bokform och för några månader sedan såg den dagens ljus. Det är ett stort testamente som 80-åringen Månsus lämnar efter sig. Född i Vöra och uppväxt i väckelsefromhet med Närpesbördige Frank Mangs som förebild valde han att utbilda sig inom teologin, först på baptisternas predikantskola i Vasa och sedan på Betelseminariet i Stockholm. Månsus tog studenten i Helsingfors, och där träffade han sin blivande hustru Lea. Under en sjuårig studieperiod på Baptist Theological Seminary utanför Zürich i Schweiz skulle Harry Månsus forma en bibelsyn som präglade hans bana som teolog, författare och förkunnare. Bibeln ser han som en kärleksförklaring från Gud till mänskligheten, med ett språk som gör kommunikation och försoning möjlig.

MÅNSUS PUBLICERADE sin första bok "Shalom jord! Om fred, helhetsyn och jordens framtid" 1983. Den blev en bästsäljare med 25 000 sålda exemplar. Där lyfter han fram den bibliska profetlitteraturen och bergspredikans Kristus med betoning på rättvi-

Lea och Harry Månsus. Boken "Sången om livet" var först enbart tänkt för digital publicering. Men nu finns den också i fysisk form.

FOTO: LEIF OLIN

se- och fredsfrågor. Dialog är ett honnörssord som hör Månsus till. Följande bok "Vägen hem. Om livets ursprung, mening och mål" kom 1986. Under besök i hembygden Österbotten anade han en förändring. Missmodet hade börjat sprida sig i de gamla väckelsebygderna.

Han berördes också av den forskning som säger att endast tio procent av Sveriges befolkning känner för kyrkornas verksamhet, men ändå visar samma forskning att hälften av svenskarna är sökare och ber.

I boken "Sången om livet" blir läsningen ett hoppfullt och inspirerande äventyr. Det som tar tag i läsaren är det personliga språket med färgstarka bilder. Författaren förklarar tusenåriga texter så att de börjar leva för dagens människor. Han har en förmåga att leva sig in i texternas bakgrund och vad de betydde för dem som först fick ta del av dem.

Månsus knyter samman olika skeenden i tiden. Han belyser hur ändringar har blivit möjliga då människor protesterat mot våld

och förtryck, som Martin Luther Kings engagemang för ett jämställt samhälle i USA.

VIDARE ANALYSERAR han nobelpristagarna Albert Schweitzer, Nelson Mandela, Desmond Tutu och Denis Mukwege och deras insatser i Afrika. Greta Tunberg belyses också som en ung representant som vill väcka världens ledare till handling för att rädda planeten.

Genom sin bibelkunskap, sin breda kontakt inom litteraturen och samtiden lotsar Månsus läsaren att förstå det som händer med vår värld. Dessutom speglar han drömmen om en större pilgrimsrörelse. De nu så aktuella pilgrimsvandringarna, retreaterna och nya gudstjänstformerna ses som en rörelse mot ett djupare liv. Ingen orkar med bara samhällsengagemang, det behövs en andlig fördjupning.

I sin bok lyfter Månsus fram hur vi kan involveras i en pilgrimsrörelse som kan vara med och bygga upp en rimligare värld.

LEIF OLIN

Viktiga frågor om kyrkans identitet

BOK

Hel kyrka – för världens skull
Rune Larsson
Förlaget BoD

Vår tids kyrka behöver ställa sig två frågor: Vad är den till för? Vilket är budskapet? Det menar den pensionerade universitetslektorn Rune Larsson i sin senaste bok *Hel kyrka – för världens skull*. Boken utgår från Ekuumeniakyrkans identitet, där Larsson själv är medlem, men inleds med att presentera tre amerikanska katolska röster: Maria Harris, Thomas H. Groome och Bill Huebsch. Alla tre betonar vikten av livslångt lärande som berör hela människan och att den kristna undervisningen inte bara ska rikta sig till barnen.

Larsson påpekar att skrivningarna kring Ekuumeniakyrkans identitet är otydliga vad gäller det livslånga lärandet. Det är ett vik-

tigt påpekande men jag funderar på om detta verkligen skulle innebära att folkbildning och livslångt lärande har gått förlorat hos oss? Är inte detta snarare något som katolska kyrkan kan lära sig av frikyrkorna, eftersom den katolska traditionen ensidigt fokuserat på undervisning för barnen?

LARSSON FORTSÄTTER sedan att granska viktiga dokument i Ekuumeniakyrkan. Det gäller Teologisk grund, Kyrkohandbok och Församlingsordning. Vi görs här uppmärksamma av författaren att tydlighet saknas vad gäller den enskilde medlemmens ansvar, delaktighet och inflytande. Jag måste säga att jag tycker att det är intressant. Ekuumeniakyrkans slogan betonar individens förändring ("Kristus förändrar mig...") medan de teologiska dokumenten snarare har fokus på gemenskapen. Kan det vara så att Ekuumeniakyrkans identitet är kluven?

I sista delen av boken granskar Larsson Kyrkornas världsråds dokument *Kyrkan – på väg mot en gemensam vision*. Författaren

menar att dokumenten betonar de särskilda tjänsterna i församlingarna på bekostnad av vanliga medlemmars delaktighet och medansvar. Här ställs frågan vad som händer med vår egen folkrörelseidentitet när pastors roll betonas så starkt.

Jag uppfattar att ett av syftena med boken är att lyssna till andra traditioner än vår egen, och det är lovvärt. Det märks att det är en akademisk författare. Boken är kortfattad och har tydliga sammanfattningar och källhänvisningar. Författarens vana att läsa ekumeniska dokument och värdera teologiska satsar gör dock att jag emellanåt snubblar som läsare inför alla abstrakta begrepp. Jag fick gå tillbaka flera gånger för att hänga med i svängarna.

Samtidigt är paragrafer och formuleringar viktiga eftersom de påverkar och styr på lång sikt. Därför är Larssons bok intressant genom att den inbjuder till samtal om Ekuumeniakyrkans identitet. Ekumeniken blir här en resurs genom att lyssna till andra röster för utvecklas som kyrka.

GÖRAN GUSTAFSON

Boken där rubrikerna och orden blir kött

BOK

Konvertiten
Micael Grenholm
Sjöbergs förlag

I Micael Grenholms högaktuella bok *Konvertiten* får läsaren stifta bekantskapen med den afghanska flyktingpojken Hossein, Lidingöttejen Helena och hennes far, den allvarsamme migrationsminister Oscar. Boken är en bladvändare där författaren med ett ungdomligt novellspråk greppar taget om dig som läsare och naket låter dig följa tre personers berättelser som utspelas i samtidens Sverige och Afghanistan.

I boken, som föddes ur kampanjen "Är jag kristen nu?", får vi lära känna en sida av myndighetssverige som för många av läsaren troligtvis kommer vara helt obekant. Ett Sverige med svärbegripliga lagtexter, byråkratiska abrovinkler och resultatmål där den enskilda individen, alltid är långt ifrån rätts-säker i våra handläggningar.

HOSSEIN ÄR en fiktiv karaktär, men hans motsvarigheter i verkligheten möter jag nästan dagligen i mitt arbete som arbetsmarknadshandläggare och vuxenlärare i Borlänge kommun. Samtidigt som jag upple-

ver Oscar som en rättvis gestaltning av vem jag som konservativ socialist är i den dagsaktuella migrationsdebatten.

Grenholm som brukar placeras in i kategorin bland vänsterliberala flyktingaktivister hade kunnat falla för frestelsen att i göra en parodi på dem som i likhet med mig företräder en traditionell socialdemokratisk linje, men lyckas som i fallet med övriga karaktärer teckna en bild som läsaren kan känna igen sig i.

JUST SPRÅKET är bokens främsta litterära förtjänst, där författarens gestaltning av Hossein är hjärtevärmade och autentisk. Grammatiken är rumphuggen och säregen på ett vis som kommer att få alla med erfarenhet av att umgås med flyktingar att finna sig småleende genom stora delar av läsningen. Uttryck som "bränd kladdig kaka" och "jag vill känna" kommer för alltid vara inpräntade i min framtida vokabulär och jag vill uppmuntra dig att låta Micael Grenholms bok även drabba dig.

Oavsett vilken syn du har på välfärdsstaten och det svenska samhällets förmåga att integrera tusentals människor på flykt minst du som befinner dig i församlingsmiljö eller arbetar med integration och vill ta med dig en ökad kunskap om Afghanistan och de omständigheter människor du möter har flytt ifrån. I Grenholms bok blir människor bakom rubrikerna, kött.

P-O FLODSTRÖM

Berörande om en trasig människas väg till mening

BOK

Genom krig & fred
Isabella Stakset
Sjöbergs Förlag

I julstöket 1994 lämnar en pappa sin fru och sina döttrar för att inte mer komma hem. Elvaåriga Isabella förändras. Glädjen gav vika för rebelliskhet, hat och ett krossat hjärta. I miljonprogrammens Östberga var det inte svårt att hitta likasinnade som göt ett hårt skal av våld, droger och kriminalitet för att inte vilshenheten, trasigheten och ledsenheten skulle kunna skönjas.

Ären går. Tio år senare träffar hon en otroligt charmig kille på en klubb. Men under charmen döljs en otäck man som med manipulationer, hot, kontroll och psykisk misshandel förvandlar Isabellas liv till ett sexårigt helvete. Isabella flyr och hittar en någotsånär stabil tillvaro. Ängesten och panikattackerna går att tillfälligt glömma med tjockt lager av smink, atarax och gräs. Allt verkar bli bättre när hon träffar

Sebastian. Glada ögon, snäll mot henne och överöser henne med gåvor; som julafton flera dagar i veckan. Till en början verkade inte drogerna, kriminaliteten, polisbevakningarna och de ständiga återfallen kunna sätta några käppar i hjulet. Men tillvaron är hård när djupa inre hål behöver fyllas och på något sätt måste en förändring till.

Genom krig & fred är ännu en biografi från Sjöbergs förlag som handlar om trasiga människor som finner en ny mening, nytt hopp och ett annat liv i mötet med Jesus. Det är fortfarande läsvärt och berörande.

Denna blir lite som ett komplement till hennes man Sebastian Staksets bok *Bara ljuset kan besegra mörkret* (2018) vilket till förvisso är intressant. Det sker dock lite på bekostnad av Isabellas egen berättelse, den senare delen av boken har mycket fokus riktats på honom och hon tenderar att bli mer av en biperson. Samtidigt kan jag inte blunda för att det är en riktigt stark berättelse om hur mörkret kan skingras och ett helt nytt liv kan spira på de mest oväntade ställen.

ROGER BENGTSSON